

Spørge Jørgen

I min barndom var der en populær børnesang om 'Spørge Jørgen'. En irriterende unge, der hele tiden spurgte, og til sidst fik smæk og blev lagt i seng. Det var den gang, man måtte slå børn.

Hvorfor, hvorfor dit og hvorfor dat, hed det i omkvædet, og det var helt tydeligt, at man ikke skulle spørge. Men hvorfor egentlig ikke? Hvor megen udvikling har vi mistet, fordi det ikke var acceptabelt, at der blev spurgt? Newton spurgte dumt, hvorfor æblet faldt til jorden, hvor hans forældre sikkert ville ha' sagt, at det gør æbler.

Spørge Jørgen spurgte måske dumt i sangen og dog. Men at spørge blev altså gjort til noget, men ikke skulle gøre. Men skal vi ikke netop spørge og hvornår er spørgsmål egentlig dumme?

Når jeg færdes på byggepladser, på skibsværfter, eller bare i hverdagen i supermarkeder, i trafikken, på restauranter, og hvor jeg ellers kommer, så bruger jeg selv mere og mere ordet: 'Hvorfor?'. Jeg er blevet en Spørge Jørgen

Ser jeg noget, der virker uhensigtsmæssigt, hvor flowet bremses af en forkert tænkning, og hvor det hele kunne køre lettere, hvis bare ..., så bremses jeg op og spekulerer: Hvorfor?

Hvad er det egentlig, jeg gør? Jo, jeg vender blikket mod spildet. De værdiskabende aktiviteter kører sikkert så godt, som de nu kan under de givne betingelser, men spildet.

Nogle gange er svaret bare, at det her kunne gøres anderledes og bedre. Andre gange - og ganske ofte - leder mit 'Hvorfor?' til spørgsmålet: Hvad ville der ske, hvis vi ikke gjorde det her, eller kunne vi gøre det enklere? Tænk flow, for eksempel i kantinen, hvor alle skal til disken samtidig. Kunne du med få midler forlænge den egentlige spisetid. Hvad er spild i denne situation? At gå til kantinen, finde en bakke, stå i kø mens ham foran er ved at øse noget op, du ikke skal ha', vente igen ved kassen, finde bestik, servietter, små breve med salt og pepper og sennep og majonæse eller ketchup, eller ...?

Noget kunne stå på bordet parat - alle skal jo bruge bestik osv. Kunne skranken sættes op, så der var adgang fra flere sider, eller kunne man lave øer med en egentlig parallel 'produktion'. Kassen er ofte en flaskehals - hvordan ville du gøre flowet mere effektivt her?

Og er du i gang med at indføre Lean Construction, vil især spørgsmål som de sidste ofte åbne for nye tanker.

Dels om værdiskabelsen: Hvordan bidrager møderne, formaliteterne, hele administrationen og ... til værdiskabelsen. De tager vores tid, men skaber de værdi?

Dels om spildet: Hvorfor har vi ikke gratis kaffe - vel at mærke god kaffe - og sodavand på byggepladsen til alle, så de ikke skal snige sig ned til grossisten i pausen?

Meget ofte er svaret, at 'det skal man' eller 'det har vi altid gjort', eller 'sådan gør man', eller ... Men hvorfor? Mange vaner, procedurer, praksisser, og hvad ved jeg, kan føres tilbage til tider, der var helt anderledes.

Jeg læste en gang om en episode i den engelske hær under den kolde krig, hvor man ville studere, hvad der foregik, når man opstillede og affyrede et kanonbatteri. Helt logisk satte man et filmkamera op, og filmede hele processen, som man derefter studerede. Her fandt man ud af, at der ud af batteriets syv menige, var én, der hele tiden bare stod stille bag batteriet. Da man derefter fornuftigt nok spurgte 'Hvorfor?', viste sig, at han var den, der skulle holde hestene!

Hesten var afløst af en bil, processen og procedurerne havde bevæget sig langt væk fra hinanden, men ingen sagde 'Hvorfor?'

Optræd som en Spørge Jørgen, men vær samtidig konstruktiv. Der er meget af det, vi bruger tiden på, der kunne spares ved nogle få forandringer, og der ville blive mere tid til at skabe værdi til kunden.

Sven

Trimmede Tanker © er en medlemsservice til medlemmer af foreningen Lean Construction-DK. Forfatteren er Sven Bertelsen, der ca hver anden uge sender et brev om et emne af særlig interesse for vores medlemmer. Brevene udtrykker Svens personlige meninger, som ikke nødvendigvis er foreningens. Kommentarer til brevene bør derfor sendes direkte til Sven på sven@bertelsen.org

Vi sender *kun* brevene til medlemmer af LC-DK, men flere medarbejdere hos en medlemsvirksomhed kan godt komme på mailinglisten. Brevene lægges samtidig som filer til download på foreningens hjemmeside for medlemmer: <http://www.leanconstruction.dk/10968>. Først efter ca 6 måneder lægges brevene på den åbne hjemmeside.

Anmodning om at komme på listen sendes til foreningens sekretær Gry Nelson: Gry.Nelson@teknologisk.dk

Kortere citater kan ske med angivelse af kilde, brug af større dele eller hele brevet skal aftales med forfatteren.